

BIR

Innspill til virkemiddelutredning 24/815

Først vil BIR få takke for muligheten til å gi innspill til virkemidler for karbonfangst og lagring fra avfallsforbrenning. Det har vært utarbeidet en god rapport fra Oslo Economics og SINTEF, hvor vi stiller oss bak veldig mange punkter de mener er viktige for å etablere prosjektene. BIR har, sammen med flere andre i bransjen i regi av KAN (Klimakur for Avfallsforbrenning i Norge), vurdert noen hovedpunkter som er viktig for avfallsbransjen.

BIR AS er Norges nest største renovasjonsselskap, og er ansvarlig for avfallshåndteringen til over 383 000 innbyggere i 10 kommuner. Konsernet eies av kommunene Askøy, Bergen, Bjørnafjorden, Eidfjord, Kvam, Osterøy, Samnanger, Ulvik, Vaksdal, Øygarden og Voss.

BIR jobber aktivt med karbonfangst ved vårt avfallsforbrenningsanlegg i Rådalen, Bergen, og vi fikk blant annet som ett av ni prosjekter støtte i Enovas «Forstudie karbonfangst 2030» hvor vi er i oppstartsfasen av FEED-studie for å modne prosjektet og redusere økonomisk og teknisk risiko. Etterfølgende FEED-studiet vil vi ha gode kostnadsestimater for hele kjeden med tanke på investeringskostnader og operasjonskostnader. Her jobber vi for fangst av 100 000 tonn CO₂ per år ved bruk av modulære fangstanlegg innen 2030. Plasseringen av BIRs avfallsforbrenningsanlegg i Rådalen i Bergen, med under 60km avstand til Northern Lights' permanente lagring, sørger for at det ikke er behov for havneløsning med mellomlagring og sjøtransport. CO₂ kan da transporteres direkte til permanent lagring med nullutslipps lastebiler, noe som gjør prosjektet samfunnsøkonomisk fornuftig.

FEED-studien er planlagt ferdig innen 4. kvartal 2025, og vi ønsker derfor at eventuelle subsidieordninger skal være klart til 2026.

BIR stiller seg bak innspillet gitt via KAN i sin helhet, og velger derfor å kun bruke oppsummerende punkter som brukt i innspillet herfra som gjengitt på neste side.

For å redusere risikoen for CCS for avfallsforbrenningsanlegg vil subsidieordning gjennom differansekontrakter være et foretrukket alternativ,

- Én kontrakt som dekker alle utslipp, biogene og fossile
- Differansekontrakt med CO₂-avgiften eller kvotemarkedet som referansepris for fossil CO₂, men tilleggsinntekter er nødvendig.
- For biogen CO₂: differansekontrakt kombinert med inntekter fra bilaterale avtaler og/eller kvotepriser, men med forbehold om at dette kommer på plass. For å gi aktørene insentiver til å inngå gode avtaler bør deler av overskuddet tilfalle aktøren.
- Kontrakten må være gyldig i 15-20 år, inflasjonsjusteres og være en løpende inntektsstøtte.
- Signaler om et støtteregime må komme i 2024, virkemidlene med volumer/konkrete mål må være kjent i 2025 og første tildeling senest i 2027, deretter årlige tildelinger.
- Primært en dialog om direktetildeling, da auksjoner ikke er anbefalt grunnet lav kommersiell modenhet og liten sjanse for å lykkes i konkurranse mellom ikke-likestilte aktører.
- Sekundært forenklede auksjoner for små utslippspunkt (f.eks. mellom 50' og 250') med både biogene og fossile utslipp. Vi anbefaler ikke en egen auksjon for avfallsforbrenningsanlegg grunnet lavt konkurransegrunnlag.
- Staten må ta en koordinerende rolle i utvikling av transport- og lagertjenester.
- 50% av utviklingskostnadene fra konseptstudie til investeringsbeslutning dekkes av Enova/Gassnova og må inkludere administrativ støtte til markeds- og tildelingsmekanismene.
- Investeringsstøtte vil være risikoavlastende, redusere totalkostnader og muliggjøre høye kapitalinvesteringer.

I tillegg til virkemidlene over er det viktig at avfallsforbrenning opprettholdes, og BIR mener derfor at:

- Det må sikres likere konkurransevilkår mellom norske og utenlandske anlegg
- Det må sikres like rammevilkår for CO₂-fangst i Norge, Sverige og Danmark.
- Norge må ha like gode støtteordninger for CO₂ fangst som våre naboland.
- I overgangsperiode må CO₂-avgiften holdes lav frem til innlemmelsen i EU ETS